

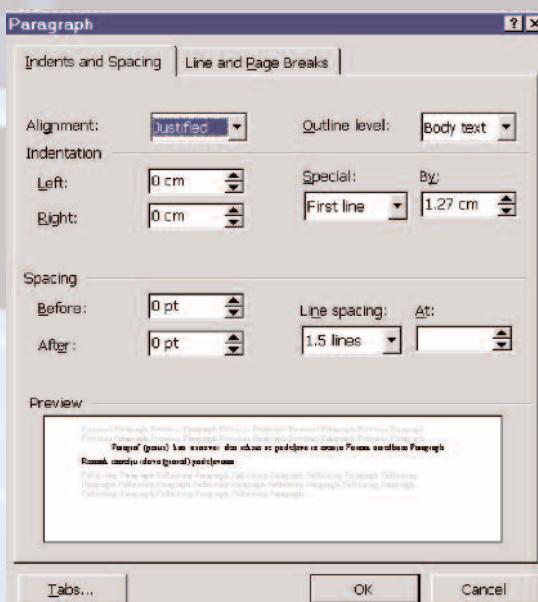
Podešavanje paragrafa

Paragraf (pasus) kao osnovni deo teksta se podešava iz menija **Format** naredbom **Paragraph**.

Podešavanje poravnajanja paragrafa u odnosu na margine vrši se pod naslovom **Alignment**. Poravnanje paragrafa (redova teksta) može biti sa leve strane (Left), sa desne strane (Right), obe ivice (Justified) ili paragraf može biti u centru (Center).

Uvlačenje teksta u odnosu na margine podešavamo pod naslovom **Indentation**. Uvlačenje prve linije paragrafa definišemo pod naslovom **Special**. Biramo **First line** i postavljamio na 1.27 cm.

Pod naslovom **Line Spacing** podešavamo rastojanje među redovima.

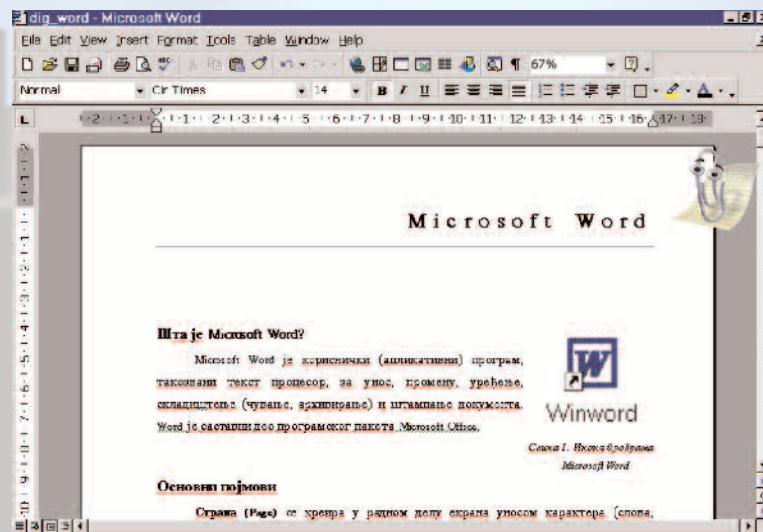
Slika 1. Prozor za dijalog sa karticom za podešavanje kartice

Rastojanje paragrafa u odnosu na susedne paragafe i prored definiše se u pravougaoniku **Spacing**. Rastojanje ispred paragrafa podešavamo pored naslova **Before**, dok rastojanje iza paragrafa podešavamo pored naslova **After**.

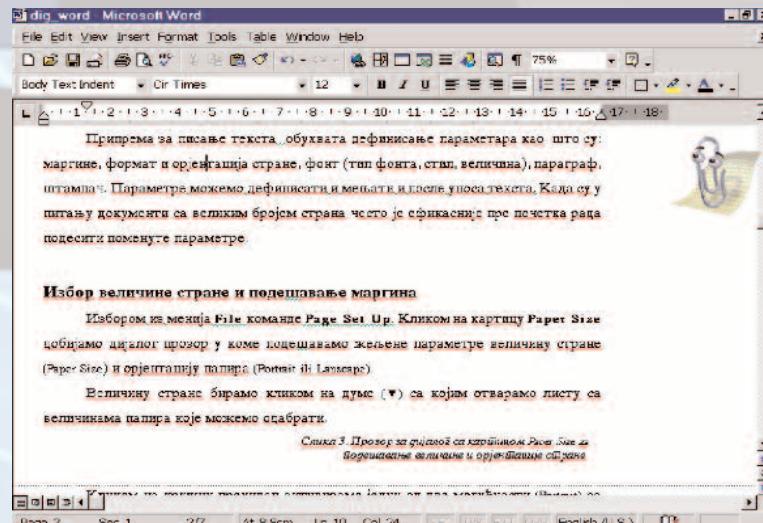
Moguće je definisati razmak (prored) od jednog reda (**Single**), od jednog i po reda (1,5 Lines) ili razmak od dva reda (**Double**).

Način prikazivanja dokumenta

Način prikazivanja dokumenta određuje se iz menija **View** ili pritiskom na odgovarajući taster donje skrol trake. Dokument na ekranu se obično prikazatuje u normalnom obliku (**Normal**) u vidu strane (**Print Layout**) ili kao web stranu (**Web Layout**).

Slika 2. Prikaz dokumenta u izgledu stampane starne (Print Layout)

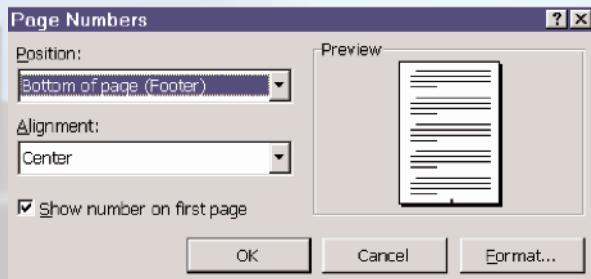

Slika 3. Prikaz dokumenta u izgledu normalne starne (Normal)

Zoom (zumiranje) je naredba iz menija View koja nam omogućava menjanje prikaza veličine stranice. Ona je obično 100%, promenom ovog broja na 75% na ekranu će biti prikazano više teksta koji je sitniji. Faktor zumiranja možemo izabrati iz menija ili ga postaviti ručno.

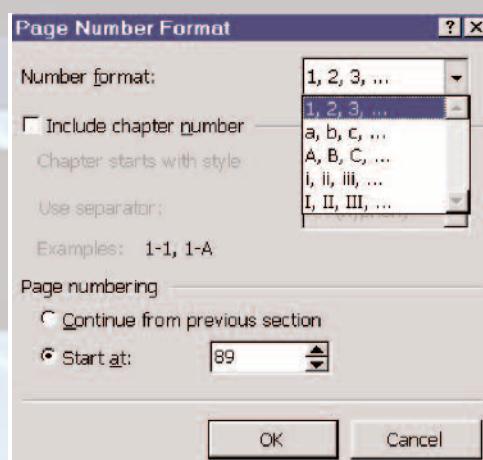
Numeracija strana u dokumentu

Numeraciju strana u dokumentu vrši se iz menija **Insert** naredbom **Page Numbers**. U prozoru za dijalog pored naslova **Position** određujemo gornju ili donju poziciju teksta na strani (**Top, Bottom**), poravnanje broja strane levo, desno, centar, sa unutrašnje ili spoljašnje strane (**Left, Right, Center, Inside, Outside**) i da li se broj prikazuje na prvoj strani (**Show Number on first page**) kada je uljučen prekidač.

Slika 4. Dijalog prozor za numeraciju strana u dokumentu

Format kojim se ispisuju brojevi i način brojanja stranica u dokumentu definišu se u dijalog prozoru koji se otvara pritiskom na dugme **Format**. Iz padajućeg menija prikazanog na slici 5. biramo format brojeva. Uključivanjem kružnog prekidača određujemo da li će se brojevi nastaviti sa predhodne sekcije (Continue from previous section) ili se brojanje započinje brojem upisanim u polje **Start at**.

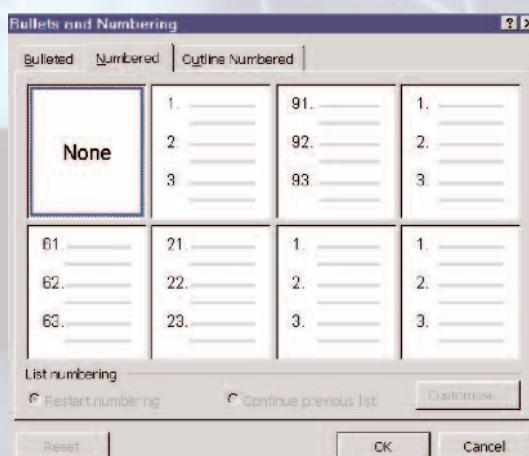

Slika 5. Prozor za dijalog u kome određujemo format brojeva i način brojanja

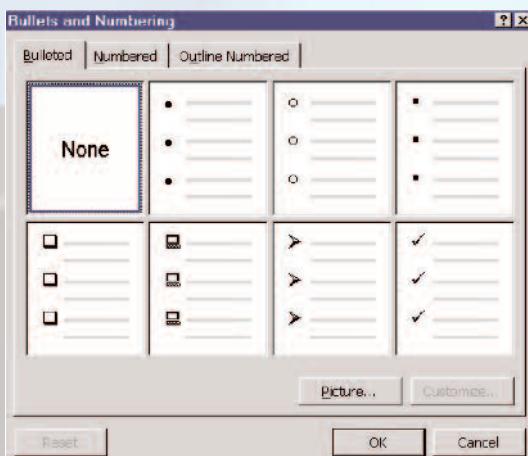
Nabranje u tekstu

Nabranje u tekstu može biti numerisano (**numbered**) i nenumerisano (**bulleted**). Kod numerisanog nabranja postoji mogućnost izbora numeracije rednim brojevima (arapskim ili rimskim) ili abecedom. Kod nenumerisanog nabranja koristi se znak koji se zove **Bullet**.

Nabranje se može uključiti pre unošenja prve jedinice nabranja ili po unošenju. Nabranje aktiviramo iz menija **Format** naredbom **Bullets and Numbering** (Slika 6. i Slika 7.) ili alatkama.

Slika 6. Kartica za numerisano nabranje

Slika 7. Kartica za nenumerisano nabranje

U slučaju numerisanog nabranja kod svake izmene (brisanja ili dodavanja) vrši se prenumeracija.

Fusnote

Fusnote predstavljaju dodatna objašnjenja ili pozive na određenu referencu u tekstu. (Slika 8.) Najčešće se navode na dnu iste strane, ređe na kraju dokumenta.

Poznat kao veliki teoretičar mas medija Marshall McLuhan, koji pod tehnologijom podrazumeva "čovekove proizvedke"³ bi rekao da smo, proizvili svoj centralni živčani sistem, obuhvatući svetskih razmara, i da:

"Kao proizdeci, nova crtača predstavljaju i mogućnost i pretnju, jer mada pomoći njih dove dublje prodire u svoj život, pomaknu nih i društvo može da prodre dublje u pojedinca, radi eksploatacije. Politički nova crtača preobražavaju svet u "svetsko selo", gde se svi krajevi zemlje nalaze i neposredno međusobnom dodiru." [10]

Iz navedenog možemo zaključiti da *obrazovanje danas treba da omogući saznanje kako tehnologija uobičajuje našu sredinu i da nam da upozne kako da je pravilno koristimo*.

Informatičke i komunikacione tehnologije su omogućile razvoj, modernizaciju i racionalizaciju obrazovanja.

¹Možda je bolje poređati sa industrijskom revolucijom (Zoran Kehler).
²Osim časopisa i uređnik časopisa *Wired* koji od 1993. godine očitima (cyber avantgarde i vrhovi američkom poslovnog establismenta) nudi tekstove sa tematikom i ritmom i kontekstu Digitalne Revolucije (pod kojom podrazumeva sve što je vezano za Internet, računarske mreže i prodor računara u život ljudi).
³Kao i Ralf Waldo Emerson koji tvrdi da su sva crudja i moćna na zemlji su samo proizvodi čovekovih ulova i čula.

Slika 8. Tekst sa fusnotom

Iz podmenija Reference, menija Insert, naredbom **Footnote** aktiviramo dijalog prozor u kome definisemo da li će fusnota biti u dnu strane ili na kraju dokumenta (**Bottom of page** ili **End of document**) kao i format fusnote (redni broj, simbol i sl.). Uklanjanje fusnote i teksta u dnu ekrana se postiže selektovanjem fusnote u tekstu i brisanjem pritiskom na taster **Delete** na tastaturi. U slučaju promene (brisanja ili umetanja fusnote ismeđu dve postojeće) brojevi fusnota se automatski prenumerisu.